

4124442
DIV_STAN

GRF

Aan de Provinciale Staten
van de provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	behandeld door	datum
n.v.t.	n.v.t.	BVO begroting	M.A.P.M. Spijkers	23-01-2017

onderwerp

Toezending concept 1^e wijziging begroting 2017

Geachte leden van de Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Zoals bekend zijn per 1 januari jl. de bedrijfsactiviteiten van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk ondergebracht in Havenbedrijf Moerdijk NV. De GR Havenschap Moerdijk wordt vanaf 1 januari voortgezet als bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en vervult alleen nog de rol van aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV.

Door de gewijzigde rol van de GR Havenschap Moerdijk dient ook een gewijzigde begroting voor 2017 te worden vastgesteld. In haar vergadering d.d. 21-12-2016 heeft de Raad van Bestuur van het Havenschap ingestemd met de concept 1e wijziging begroting 2017. Conform de geldende wettelijke vereisten zenden wij u deze concept gewijzigde begroting toe acht weken voordat het nieuwe bestuur van de BVO Havenschap Moerdijk deze ter vaststelling aangeboden krijgt.

U wordt in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze op de concept gewijzigde begroting 2017 naar voren te brengen. Wij verzoeken u uw eventuele reactie vóór 20 maart 2017 aan ons te doen toekomen. Deze zal dan samen met een eventuele nota van beantwoording en het voorstel tot vaststelling van de 1e wijziging begroting 2017 worden behandeld in het bestuur van de BVO Havenschap Moerdijk van eind maart/begin april 2017.

U kunt uw reactie richten aan de secretaris van Havenschap Moerdijk.

Het Bestuur v/d gemeenschappelijke regeling
bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

Namens deze,

De secretaris

M.A.P.M. Spijkers

HAVENSCHAP MOERDIJK

Concept 1^e wijziging Begroting 2017

Behoort bij het besluit van de Raad van Bestuur d.d. 21 december 2016.

Mij bekend

De secretaris,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the left.

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	3
PARAGRAAF EXPLOITATIEOVERZICHT EN MEERJARENPECTIEF	6
PARAGRAAF FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENPECTIEF.....	7
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEEERSING	8
PARAGRAAF FINANCIERING EN TREASURY	9
BEDRIJFSVOERING	12
PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJ.....	13

INLEIDING

Vanaf 1 januari 2017 vinden alle activiteiten van het huidige Havenschap Moerdijk, met uitzondering van de financiering, plaats vanuit Havenbedrijf Moerdijk NV. Het Havenschap Moerdijk (HM) zal alleen nog optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV.

Vandaar dat de eerder voor Havenschap Moerdijk vastgestelde begroting 2017 gesplitst dient te worden in een begroting voor Havenbedrijf Moerdijk NV en in een begroting voor het Havenschap Moerdijk.

Verder wordt de gemeenschappelijke regeling aangepast naar een bedrijfsvoeringsorganisatie. Een bedrijfsvoeringsorganisatie is een lichte samenwerkingsvorm binnen de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het belangrijkste kenmerk is een enkelvoudig bestuur. De samenwerking is per definitie beperkt tot uitvoering van de in de doelstelling opgenomen taken.

Voor u ligt het concept 1^e wijziging begroting 2017 van de bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk. Deze is geënt op het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Op basis van de BBV dient deze te bestaan uit:

- Een beleidsbegroting, bestaande uit: een programmabegroting en een aantal verplichte paragrafen;
- Een financiële begroting, bestaande uit: een overzicht van baten en lasten met toelichting en een uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Vanwege het inzicht en om het zo simpel mogelijk te houden is ervoor gekozen om een hele nieuwe begroting te maken en is er *niet* gekozen om alle wijzigingen ten opzichte van de eerder vastgestelde primitieve/oorspronkelijke begroting op te nemen en deze vervolgens te verklaren. Dit betekent dat de 1^e wijziging van de begroting 2017 de eerder vastgestelde primitieve/oorspronkelijke begroting 2017 volledig *vervangt*.

Programmabegroting

Als gevolg van de verzelfstandiging per 1 januari 2017 resteren er geen activiteiten in het Havenschap Moerdijk, behoudens de taken als aandeelhouder en financieringsmaatschappij. Daarom wordt één programma "financiering" geïdentificeerd.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van de Havenschap betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van HbM NV en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het HbM NV.

Inbreng in het Havenbedrijf Moerdijk NV

De inbreng in de NV bestaat uit de inbreng van de activa en passiva van de Havenschap voor een totaal geplaatst kapitaal van € 50.000.

Verstrekken krediet

Het Havenschap stelt jaarlijks een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 1 augustus van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet meer dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. Dit is vastgelegd in een kredietovereenkomst.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van HbM NV voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van HbM NV.

De kredietlimiet bedraagt exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk (hierna te noemen LPM) € 145.200.000. Dit is gebaseerd de financieringsbehoefte van het Havenschap Moerdijk per eind 2016 vermeerderd met 10%.

Mocht het PIP (Provinciaal Inpassingsplan) voor het LPM definitief worden dan komt de maximale kredietlimiet € 75.000.000, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van HbM NV, hoger te liggen. Dit conform het Raad van Bestuur besluit van 16 december 2015. De kredietlimiet zou daarmee uitkomen op € 227.700.000.

Lokale heffingen

Alle publieke taken zijn overgegaan naar de gemeente Moerdijk.

In het hoofdstuk Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief
- Financiële positie
- Uitgangspunten begroting
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Paragraaf Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief

Totaaloverzicht Exploitatie 2017 en Meerjarenperspectief

<i>Programma "financiering"</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>Totaal 2017- 2021</i>
Rente baten	5.652	5.676	5.720	5.641	5.592	28.281
Garantiepremie	300	300	300	300	300	1.500
Totaal baten	5.952	5.976	6.020	5.941	5.892	29.781

Rente lasten	-5.652	-5.676	-5.720	-5.641	-5.592	-28.281
Garantiepremie	-300	-300	-300	-300	-300	-1.500
Totaal lasten	-5.952	-5.976	-6.020	-5.941	-5.892	-29.781

RESULTAAT	-	-	-	-	-	-
------------------	---	---	---	---	---	---

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

In bovenstaand overzicht zijn de financiële uitkomsten per programma voor 2017 tot en met 2021 weergegeven. De begroting 2017 laat een resultaat zien van € 0.

De garantiepremie geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

Paragraaf Financiële positie en meerjarenperspectief

	2017	2018	2019	2020	2021
Beschikbaar op lange termijn					
Eigen Vermogen					
Algemene reserve	50	50	50	50	50
Totaal Eigen Vermogen	50	50	50	50	50
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer					
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	6.060	5.665	5.260	4.844	4.417
Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	125.513	127.996	127.949	125.574	122.103
Totaal vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	131.573	133.661	133.209	130.418	126.520
Totaal beschikbaar op langere termijn	131.623	133.711	133.259	130.468	126.570
Financiële vaste activa					
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	50	50	50	50	50
Lening u/g Havenbedrijf Moerdijk NV	131.573	133.661	133.209	130.418	126.520
Totaal financiële vaste activa	131.623	133.711	133.259	130.468	126.570
Totaal benodigd op langere termijn	131.623	133.711	133.259	130.468	126.570
Saldo beschikbaar als werkkapitaal	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap heeft een bedrag van € 50.000 eigen vermogen beschikbaar om niet begrote financiële risico's te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf Moerdijk NV).

Algemene reserves (per 1 januari 2017) € 50.000

Het risico voor het Havenschap is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming HbM NV. Een resultaat op de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Aangezien de marktwaarde van HbM NV een veelvoud is van de de waarde waartegen de deelneming is opgenomen (50.000) is het niet de verwachting dat dit risico actueel wordt.

Paragraaf Financiering en treasury

Algemeen

Voor het Havenschap geldt dat de passiva geheel bestaat uit eigen vermogen en vreemd vermogen. Er is dus sprake van financiering met vreemd vermogen. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat:

Het Havenbedrijf NV is gehouden er voor zorg te dragen dat het havenschap te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de Financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze Financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan Havenbedrijf te verstrekken.

Aanvullend is het Havenbedrijf NV verplicht tot betaling van alle kosten die het Havenschap maakt om uitvoering te geven aan deze kredietovereenkomsten.

Een garantiepremie ter grootte van € 300.000 per jaar als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. De vergoeding is voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

Financieringsbehoefte en -positie

De Raad van Bestuur heeft op 10 december 2007 besloten om toekomstige te ontwikkelen projecten niet meer per project maar op balansniveau te financieren met een variabele lening in combinatie met renteswaps. Een renteswap zet de rente typische looptijd van variabel om naar vast. Hiermee wordt het risico op rentestijgingen afgedekt. In onderstaand tabel zijn de details van de drie afgesloten renteswaps terug te vinden.

Overzicht renteswaps per 1 januari 2016	Ingangsdatum	Einddatum	Hoofdsom	Percentage
Rabobank	26-07-07	01-10-22	26.250	4,8500 vast
Rabobank	15-11-08	01-10-29	50.000	4,3600 vast
Deutsche Bank	16-02-09	01-10-23	50.000	3,6875 vast
Totaal			126.250	

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Per 1 oktober 2010 is een nieuwe financieringsovereenkomst gesloten tussen de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en het Havenschap met een looptijd tot en met 31 december 2011 en een jaarlijks stilzwijgende verlenging. Deze overeenkomst bestaat uit een kasgeldovereenkomst van maximaal € 145 miljoen zonder beschikbaarheidsgarantie en een krediet in rekening-courant van € 5 miljoen. Naar verwachting zal deze overeenkomst voor 2017 stilzwijgend verlengd worden.

Per 1 januari 2017 zal naar verwachting € 122,8 miljoen aan kasgeldleningen opgenomen zijn. Per 31 december 2017 zal dit naar verwachting € 125,5 miljoen zijn. Dit betekent dat de overhedge positie van € 3,4 miljoen aan het begin van het jaar afneemt tot € 0,7 miljoen.

	Omvang per 01-01-2017	Omvang per 31-12-2017
Kasgeldleningen	122.800	125.500

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

De restant schuld op de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2017 ca. € 6.061.000.

Vaste geldleningen	Ingangsdatum	Hoofdsom	Restant schuld 31-12-2016	Aflossing in 2017	Restant schuld 31-12-2017
BNG	22-08-2002	3.800	1.672	152	1.520
BNG	15-08-2005	600	402	22	379
BNG	15-08-2005	1.800	1.205	67	1.138
BNG	01-02-2005	1.000	708	36	672
BNG	15-01-2007	3.250	2.460	109	2.351
Totaal		10.450	6.447	386	6.061

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

Tijdelijke belegging beschikbare geldmiddelen

Niet van toepassing, aangezien de betaling van een bedrag als krediet ineens plaats vindt met overboeking van hetzelfde bedrag door het Havenschap naar HbM NV.

Toetsing aan de normen van de Wet Fido

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet, volgens welke de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum is gebonden, zijnde 8,2% van de begrotingsomvang. Voor het Havenschap komt dit in 2017 neer op een bedrag van 8,2% van € 5.952.000 is € 488.000. Door het afsluiten van rentederivaten met een looptijd langer dan een jaar (SWAP, etc.) rekent het havenbedrijf de aangetrokken kasgeldleningen niet tot de kortlopende financiering. Dit betekent dat er geen sprake is van een vlottende schuld.

Renterisiconorm

Terzake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm. Het renterisico m.b.t. kasgeldleningen in combinatie met renteswaps doet zich in principe pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het betreffende renteswap contract. Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2017 vindt geen renteherziening en geen herfinanciering plaats.

Het havenbedrijf voldoet daarmee aan de gestelde norm, zie ook onderstaande tabel:

		2017	2018	2019	2020	2021
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	2.665	2.483	0	0	0
3b	Nieuwe verstrekte uitzettingen	0	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	2.665	2.483	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	386	395	452	2.791	3.898
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	386	395	0	0	0
7	Risico op vaste schuld (2 + 6)	386	395	0	0	0
	RENTERISICONORM					
8	Stand van de vaste schuld per 1/1	129.294	131.573	133.661	133.209	130.418
9	Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10	Risiconorm van begrotingsomvang (minimaal 2.500)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
	TOETS RENTERISICONORM					
10	Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
7	Renterisico op vaste schuld	386	395	0	0	0
11	Ruimte (+) c.q. Overschrijding (-) (10-7)	2.114	2.105	2.500	2.500	2.500

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Banken stellen geen eisen bij het verstrekken van kredieten aan het Havenschap, omdat uit artikel 16.1 van de Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk volgt dat de deelnemers garant staan voor door het Havenschap aangetrokken gelden.

Bedrijfsvoering

In het havenschap vinden, behoudens de financiering, geen activiteiten plaats. Het Havenschap heeft ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijk proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van het Havenschap. Deze functie van de secretaris wordt gezamenlijk uitgevoerd door medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij in onderling overleg de werkzaamheden worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door de HbM NV.

Datgene wat HbM NV voor het Havenschap verzorgt is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Paragraaf Verbonden partij

Het Havenschap heeft door middel van een verzelfstandigingsovereenkomst en een oprichtingsakte een 100% belang genomen in het HbM NV.

Het belang van het Havenschap in de volgende partijen is per 1 januari 2017 overgedragen aan het HbM NV.

- BIM (= Bedrijvenkring Industrierrein Moerdijk) is een vereniging gevestigd in Moerdijk;
- SBIM (= Stichting Beveiliging Industrierrein Moerdijk) is een stichting gevestigd in Moerdijk;
- SBM (= Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk) is een stichting gevestigd in Moerdijk;
- Beheer Vlasweg 4 Moerdijk B.V is op 3 juni 2015 opgericht en gevestigd in Moerdijk.